

Rechtspraak/Jurisprudence

Cour de justice de l'Union européenne 3 mai 2012

Legris Industries / Commission européenne

Affaire: C-289/11P

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Entité économique

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Economische eenheid

La Cour rappelle qu'il existe une présomption simple qu'une société mère exerce une influence déterminante sur sa filiale, de telle sorte que celle-ci ne détermine pas de façon autonome son comportement sur le marché, lorsque la société mère détient la (quasi-)totalité du capital de sa filiale (99,99% en l'espèce). Tant que cette présomption n'est pas renversée, la société mère et sa filiale seront considérées comme une seule unité économique. La Commission peut dans un tel cas imputer le comportement infractionnel de la filiale à la société mère. Legris avait avancé que cette présomption était, dans les faits, irréfragable. La Cour rejette cet argument en concluant que le fait qu'il puisse être difficile d'apporter la preuve nécessaire pour renverser une présomption n'implique pas que celle-ci soit de fait irréfragable. La Cour ajoute que cela est d'autant plus le cas lorsque l'entité envers laquelle la présomption opère – la société mère – est la mieux placée pour rechercher cette preuve dans sa propre sphère d'activités.

Gerecht van de Europese Unie 24 mei 2012

MasterCard e.a. / Europese Commissie

Zaak: T-111/08

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Ondernemingsvereniging – Beperking prijs-mededinging

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Association d'entreprises – Limitation de la concurrence par les prix

MasterCard is een internationale organisatie die onder meer het MasterCard-betaalsysteem commercialiseert. De Commissie kwam reeds in 2007 tot het besluit dat de multilaterale afwikkelingsvergoedingen (MAV's) die binnen dit MasterCard-systeem werden toegepast – indien er bilateraal tussen de banken, dan wel collectief op nationaal niveau, geen afwikkelingsvergoedingen zijn vastgelegd – in strijd waren met het mededingingsrecht. De MAV's worden toegepast in de verhouding tussen de uitgevende bank (bank van de kaarthouder) en de 'acquiring' bank (bank van de handelaar) naar aanleiding van de afwikkeling van betaalkaarttransacties en komen ten bate van de uitgevende bank. De MAV's vertegenwoordi-

gen op die manier een deel van de transactieprijs voor een via kaart verrichte betaling en worden aan de handelaren doorgerekend door de financiële instelling die instaat voor het beheer van hun transacties.

Het Gerecht bevestigt dat de vaststelling van de MasterCard MAV's mededingingsrechtelijk kwalificeert als een besluit van een ondernemingsvereniging en dit ondanks de wijzigingen die na de beursintroductie van MasterCard werden doorgevoerd. Hoewel MasterCard niet langer formeel wordt gecontroleerd door de deelnemende financiële instellingen, blijven deze volgens het Gerecht nog steeds collectief een beslissingsbevoegdheid uitoefenen m.b.t. de wezenlijke aspecten van het MasterCard-betalingsstelsel.

Voorts bevestigt het Gerecht dat de MAV's een negatieve impact hebben op de prijsconcurrentie. Meer bepaald zouden de handelaren zonder MAV's meer concurrentiedruk kunnen uitoefenen op de hoogte van de kosten die hun voor het gebruik van betaalkaarten worden doorgerekend. Dit vormt een beperking van de prijsconcurrentie dat niet kan worden gerechtvaardigd door efficiëntiewinsten. Het Gerecht oordeelt dat de MAV's niet objectief noodzakelijk zijn voor het functioneren van het MasterCard-betalingsstelsel. Het is onwaarschijnlijk dat banken, zonder MAV's, zouden stoppen met de uitgifte van MasterCard-kaarten of de voorwaarden ervan zodanig zouden wijzigen dat de houders andere betaalmiddelen zullen verkiezen. Het Gerecht bevestigt dan ook dat MasterCard de MAV's moet afschaffen.

Cour de justice de l'Union européenne 14 juin 2012

Auto 24 / Jaguar Land Rover France

Affaire: C-158/11

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords verticaux – Distribution – Secteur automobile

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Verticale overeenkomsten – Distributie – Sector motorvoertuigen

Suite à une question préjudicielle posée dans le cadre d'un litige entre Jaguar Land Rover France (JLR) et Auto 24 (un candidat distributeur refusé par JLR), la Cour examine la différence entre des systèmes de distribution sélective qualitative et quantitative pour la vente de nouveaux véhicules. Auto 24 avait avancé qu'un système quantitatif ne pouvait être exempté sous le règlement d'exemption spécifique pour le secteur automobile (1400/2002) que si les critères quantitatifs utilisés étaient objectivement justifiés et appliqués de manière non discriminatoire à l'ensemble des candidats distributeurs. La Cour ne suit pas ce raisonnement mais répond que pour bénéficier de l'application du règlement d'exemption, un système de distribution sélective quantitative doit être fondé sur des critères dont le contenu

précis peut être vérifié (sans qu'il ne soit nécessaire que ces critères soient publiés), mais qu'il n'est pas requis que les critères soient objectivement justifiés et appliqués de façon uniforme à l'égard de tous les candidats distributeurs (sinon cela créerait une confusion avec les conditions exigées pour l'application du règlement d'exemption aux systèmes de distribution sélective qualitative). Cela signifie que la Cour ne s'oppose pas au système mis en place par JLR, à savoir l'utilisation d'un 'numerus clausus' (le système de distribution de JLR prévoyait la possibilité de conclure 72 contrats de distributeurs agréés pour 109 sites en France).

Tribunal de l'Union européenne 27 juin 2012

Microsoft / Commission européenne

Affaire: T-167/08

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Position dominante – Abus – Interopérabilité

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Machtspositie – Misbruiken – Interoperabiliteit

En 2004, la Commission avait condamné Microsoft à une amende de plus de 497 millions d'euros pour abus de position dominante et notamment pour le refus de Microsoft de divulguer à ses concurrents des informations relatives à l'interopérabilité et d'en autoriser l'usage pour le développement de produits concurrents. Dans sa décision, la Commission avait ordonné à Microsoft de donner accès à ces informations à ses concurrents et d'en autoriser l'usage à des conditions non discriminatoires et raisonnables (leur permettant de concurrencer de manière viable le système d'exploitation pour serveurs de groupe de travail de Microsoft). En 2008, la Commission a imposé une astreinte de 899 millions d'euros à Microsoft en raison du fait que les taux de rémunération demandés par Microsoft de juin 2006 à octobre 2007 pour l'accès à ces informations étaient déraisonnables. Le Tribunal confirme essentiellement la décision de la Commission et considère que le critère utilisé par la Commission afin de déterminer le caractère raisonnable ou non des taux de rémunération – le caractère innovant des technologies en cause – est justifié (car il reflète la valeur intrinsèque d'une technologie) et n'a pas pour conséquence de rendre sans objet les droits de propriété intellectuelle et des secrets d'affaires. Le Tribunal a toutefois réduit le montant de l'astreinte à 860 millions d'euros pour tenir compte d'une lettre de la Commission de 2005 acceptant certaines pratiques de Microsoft (limitations de la distribution de produits 'open source' développés par des concurrents de Microsoft sur base de certaines informations relatives à l'interopérabilité).

Voorzitter van de Raad voor de Mededinging 22 mei 2012

Armajaro Trading Limited / Port Real Estate

Beslissing: 2012-V/M-15

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Restrictieve mededingingspraktijken – Misbruik van machtspositie – Voorlopige maatregelen

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Pratiques restrictives – Abus de position dominante – Mesures provisoires

Armajaro verhandelt loten van Robusta koffiebomen op de 'LIFFE'-beurs. Het betreft bomen die voornamelijk in de Antwerpse haven zijn opgeslagen. Een koper op de LIFFE-beurs weet evenwel niet op voorhand in welke opslagplaats de loten zich concreet bevinden. De kans is echter vrij groot dat deze zijn opgeslagen in een opslagplaats van Port Real Estate (PRE). Een koper, zoals Armajaro, die de gekochte loten wenst door te verkopen of te verplaatsen naar een andere opslagplaats (bv. met een lagere huurprijs), is afhankelijk van het uitslagtempo (ritme waarop de loten uit een opslagplaats worden vervoerd) gehanteerd door PRE. Volgens Armajaro hanteert PRE hierbij een onredelijk en kunstmatig laag uitslagtempo om zo lang mogelijk een huurprijs te kunnen innen (gemiddeld minder dan 200 ton per werkdag). Armajaro heeft bijgevolg een klacht ingediend wegens misbruik van machtspositie en verzocht de voorzitter van de Raad voor de Mededinging om voorlopige maatregelen op te leggen.

De voorzitter van de Raad kwam *prima facie* tot de conclusie dat PRE een machtspositie had en daar misbruik van maakte door het uitslagritme van Robusta koffie kunstmatig onredelijk laag te houden. De voorzitter besloot dat het verweer van PRE met name dat de vereiste gespecialiseerde havenarbeiders en voertuigen in de Antwerpse haven slechts beperkt beschikbaar zouden zijn niet kon overtuigen. De voorzitter willigde het verzoek om voorlopige maatregelen bijgevolg in en veroordeelde PRE tot een uitslagritme van gemiddeld ten minste 500 ton per werkdag (aan te tonen op het einde van elke maand). Indien PRE het minimum per werkdag bereikt of overschrijdt maar niet bij machte is om alle verzoeken tot uitslag van alle kopers gelijktijdig en integraal uit te voeren, zal een evenredige verdeelsleutel worden toegepast. De voorzitter oordeelde dat de voorlopige maatregelen noodzakelijk waren aangezien Armajaro een ernstig (te veel betaalde huurgelden aan PRE en vertraging van haar leveringen aan koffiebranders), onmiddellijk (Robusta koffie is bijna altijd opgeslagen in PRE opslagplaatsen) en onherstelbaar (niet alleen financieel maar ook qua reputatie) nadeel zou lijden. De voorlopige maatregelen worden opgelegd tot 30 juni 2013.